

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

FORTUNE 500 TÜRKİYE 2016
VE LİSTEDE YER ALAN KONYA FİRMALARI
BURÇİN KABAĞCI

FORTUNE
500

Araştırma Raporu

Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

KONYA
Aralık, 2017
www.kto.org.tr

İÇİNDEKİLER

Başlık	Sayfa
1. GİRİŞ	2
2. FORTUNE 500 TÜRKİYE 2016'DA İLK 10 FİRMA.....	2
3. FORTUNE 500 DİĞER GÖSTERGELER.....	3
3.1. Net Satış Değişimi.....	3
3.2. Faiz ve Vergi Öncesi Kar.....	3
3.3. Aktif Toplamlar.....	4
3.4. Özkaynaklar.....	5
3.5. İhracat.....	6
4. ISO 500 - FORTUNE VE KONYA FİRMALARI.....	7
5. KAYNAKÇA	8

1. GİRİŞ

Fortune 500, Fortune dergisi tarafından hazırlanan ve yıllık olarak yayınlanan bir listedir. Listeyle, en yüksek net ciroya sahip olan 500 firma listelenir.

Amerika merkezli Fortune 500 çalışması ilk kez derginin editörü Eggar P. Smith tarafından oluşturulmuş ve ilk kez 1955 yılında yayımlanmıştır.

Fortune Türkiye tarafından yapılan Fortune 500 çalışması ise 10 yıldır yapılmaktadır. Çalışmanın amacı, satış hacimlerine göre Türkiye'nin önde gelen firmalarının belirlenmesi ve firmaların temel finansal göstergeleri ile birlikte yayınlanmasıdır. Çalışmada, finansal kurumlar ve holding şirketleri kapsam dışı bırakılmıştır.

Çalışmada net satışlarla birlikte 7 kalemde sıralama yapılmaktadır. Bu kalemler şu şekildedir: *Net Satış, Net Satış Değişim, Faiz ve Vergi Öncesi Kar (FVÖK), FVÖK Değişim, İhracat, Aktifler, Özkaynak.*

2017 yılındaki Fortune 500 sıralamasında, ilk sırada 34,8 milyar lira net satışla TÜPRAŞ A.Ş. yer almaktadır. TÜPRAŞ'ın ardından Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. (EPIAŞ) 32,9 milyar lira net satışla ikinci, OMV Petrol Ofisi ise 30,7 milyar lira satış geliri ile üçüncü sırada yer almıştır.

2. FORTUNE 500 TÜRKİYE 2016'DA İLK 10 FİRMA

Tablo 1. Net Satışlara Göre İlk 10 Firma

Türkiye Sıra		Kuruluş	Bulunduğu Şehir	Net Satış (TL)
2016	2015			
1	2	TÜPRAŞ–Türkiye Petrol Raf. A.Ş.	Kocaeli	34.854.851.000
2	-	Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.	İstanbul	32.976.405.394
3	3	OMV Petrol Ofisi A.Ş.	İstanbul	30.790.948.000
4	1	BOTAŞ Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.	Ankara	29.680.347.935
5	4	Türk Hava Yolları A.O.	İstanbul	29.468.000.000
6	7	Opet Petrolcülük A.Ş.	İstanbul	20.533.669.000
7	8	BİM Birleşik Mağazalar A.Ş.	İstanbul	20.071.717.000
8	9	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	İstanbul	18.289.107.267
9	6	Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş.	Ankara	16.892.332.959
10	10	Shell & Turcas Petrol A.Ş.	İstanbul	16.825.264.000

Listenin ilk sırasında yer alan TÜPRAŞ A.Ş. 2007 yılından bu zamana kadar dokuz kez listenin ilk sırasında yer almıştır. Geçen yıl liderliği BOTAS'a kaptıran şirket, bu yıl liderliği tekrar almıştır. Enerji Piyasalarını düzenleme faaliyetlerinde bulunan EPIAŞ, 32,9 milyar lira ile ikinci sıradan listeye ilk kez girmiştir. OMV Petrol Ofisi ise 30,7 milyar liralık net satış ile üçüncü sıradaki yerini korumuştur. Listede en dikkat çeken husus ise geçen yıl listenin ilk sırasında bulunan BOTAS'ın bu sene dördüncü sıraya gerilemiş olmasıdır.

Fortune 500 Türkiye listesinde yer alan 500 şirketin toplam net satışları yüzde 9,4 artarak 930 milyar 885 milyon TL'ye yükselmiştir. 250.3 milyar TL satış gelirinine sahip Fortune 500 Türkiye'nin ilk 10 şirketinin sektörel ağırlığı petrol ve enerji olmuştur.

3. FORTUNE 500 DİĞER GÖSTERGELER

3.1. Net Satış Değişimi

Geçtiğimiz yıl listeye giren şirketlerin 160'ünün satış geliri 1 milyar TL'yi aşarken, bu yıl söz konusu sayı 183'e yükselmiştir. Satış gelirleri 10 milyar TL'nin üzerindeki şirket sayısı ise 17'den 20'ye yükselmiştir.

Tablo 2. Net Satış Değişimlerine Göre İlk 10 Firma

Sıra No	Liste Sıra No	Kuruluş	Değişim (%)
1	2	Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.	496,96
2	460	Gama Endüstri Tesisleri İmalat ve Montaj A.Ş.	272,40
3	68	Et ve Süt Kurumu	189,80
4	171	İhlas Holding A.Ş.	164,26
5	167	Kiptaş İstanbul Konut İmar Plan San. ve Tic. A.Ş.	154,41
6	481	Gürbağ İnş. Müh. Madencilik San. Tic. A.Ş.	151,20
7	242	Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	117,03
8	63	GAP İnşaat Yatırım ve Dış Ticaret A.Ş.	87,74
9	273	Biotekno Bütünleşik İş Oper. Tek. Çöz. Ltd. Şti.	86,27
10	402	Beşiktaş Futbol Yatırımları San. ve Tic. A.Ş.	82,91

3.2. Faiz ve Vergi Öncesi Kâr

Fortune 500 Türkiye şirketlerinin net kârı da yüzde 48,5 oranında artarak 42 milyar 548 milyon liraya yükselmiştir. Listedeki Türkiye şirketlerinin esas faaliyet kârı yüzde 30,24 oranında artarak 71 milyar 240 milyon TL'ye çıkarken, finansal giderleri de yüzde 10,43 artarak 50 milyar 317 milyon TL olmuştur.

Tablo 3. Faiz – Finansal Giderler – Vergi Öncesi Kâra Göre İlk 10 Firma

Sıra No	Liste Sıra No	Kuruluşlar	FVÖK (TL)
1	4	BOTAŞ Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.	8.938.310.134
2	14	Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.	3.758.913.000
3	1	Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	3.690.072.000
4	123	Türkiye Petrolleri A.O.	3.642.949.158
5	25	EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş.	3.195.131.516
6	11	Türk Telekomünikasyon A.Ş.	2.860.735.000
7	12	Arçelik A.Ş.	2.619.303.000
8	16	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	2.459.233.000
9	18	Enka İnşaat ve Sanayi A.Ş.	2.410.484.000
10	27	Türkiye Elektrik İletişim A.Ş.	2.167.221.904

Tablo 4. Faiz – Finansal Giderler – Vergi Öncesi Kâr Değişimlerine Göre İlk 10 Firma

Sıra No	Liste Sıra No	Kuruluşlar	FVÖK Değişim (%)
1	374	Halil Pekdemir Çiftliği Gıda ve İht. Mad. Ltd. Şti.	30.577,66
2	4	BOTAŞ Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.	977,35
3	25	EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş.	910,22
4	337	İpra Enerji A.Ş.	821,19
5	198	Vangölü Elektrik Dağıtım A.Ş.	808,06
6	144	Honda Türkiye A.Ş.	655,11
7	171	İhlas Holding A.Ş.	627,50
8	382	Alcatel Lucent Teletaş Telekomünikasyon A.Ş.	577,25
9	158	Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	454,98
10	152	Erpiliç Entegre Tavukçuluk Ürt. Paz. Tic. Ltd. Şti.	454,16

3.3 Aktif Toplamlar

Fortune 500 listesini aktif toplam rakamlarına göre bir önceki seneye kıyasladığımızda ilk 3 firmanın yerlerini koruduğu görülmektedir. 2015 yılında da listenin ilk sırasında yer alan Türk Hava Yolları, Aktif Toplam rakamını %36,6 artırarak, 2016 yılında 65.074.000.000 TL ile yine listenin ilk sırasında yer almıştır. Listenin ikinci sırasında %15,3'lük artışla T.C. Devlet Demiryolları, üçüncü sırasında ise %20,6'luk değişimle Turkcell İletişim yer almaktadır. Listede yer alan 500 şirketin toplam aktifleri %25,4'lük artışla 1,05 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5. Aktif Toplamlarına Göre İlk 10 Firma

Sıra No	Liste Sıra No	Kuruluş	Aktif Toplam (TL)
1	5	Türk Hava Yolları A.O	65.074.000.000
2	109	T.C. Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü	36.439.097.717
3	14	Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.	31.600.158.000
4	1	Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	31.218.180.000
5	4	BOTAŞ Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.	27.462.172.322
6	11	Türk Telekomünikasyon A.Ş.	26.874.451.000
7	18	Enka İnşaat ve Sanayi A.Ş.	26.698.832.000
8	19	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	25.628.559.000
9	25	EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş.	24.750.917.717
10	16	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	23.651.277.000

3.4 Özkaynaklar

Listede yer alan firmaları özkaynaklarına göre bir önceki yıllara kıyasladığımızda, %15'lik artışla T.C. Devlet Demiryollarının ilk sıradaki yerini koruduğu görülmektedir. 2015 yılında listenin 3. sırasında yer alan Enka İnşaat, 2016 yılında %33,9 artışla listenin 2. sırasına yükselirken, 2015 yılında 2. sırada yer alan EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş. %25 artışla 2016 yılında 3. sıraya gerilediği görülmektedir. Listede yer alan 500 firmanın özkaynakları %19,2'lik artışla 405,1 milyar TL olmuştur.

Tablo 6. Özkaynaklarına Göre İlk 10 Kuruluş

Sıra No	Liste Sıra No	Kuruluş	Özkaynak (TL)
1	109	T.C. Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü	32.627.141.555
2	18	Enka İnşaat ve Sanayi A.Ş.	20.159.745.000
3	25	EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş.	18.989.258.593
4	5	Türk Hava Yolları A.O	17.899.000.000
5	4	BOTAŞ Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.	17.375.118.860
6	14	Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.	16.068.397.000
7	16	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	15.660.033.000
8	19	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	14.817.022.000
9	123	Türkiye Petrolleri A.O.	12.008.797.640
10	27	Türkiye Elektrik İletim A.Ş.	11.622.019.991

3.5 İhracat

Listedeki şirketlerin toplam ihracatı %6,74 artarak 220 milyar 752 milyon TL olurken, dolar bazında yüzde 3,86 gerilemiştir. 500 şirketin 393'ü ihracatçı olurken, 107'si gelirlerinin tamamını yurt içi satışlarından elde etmiştir.

En fazla ihracatı, 10 yıldan bu zaman kadar geleneğini bozmayarak 24,9 milyar TL hizmet ihracı ile Türk Hava Yolları gerçekleştirmiştir. İkinci sırada 12,2 milyar TL ile Ford Otomotiv üçüncü sırada ise 11,2 milyar TL ile Arçelik yer almaktadır.

Tablo 7. İhracatlarına Göre İlk 10 Kuruluş

Sıra No	Liste Sıra No	Kuruluş	İhracat (TL)
1	5	Türk Hava Yolları A.O.	24.988.000.000
2	8	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	12.286.677.246
3	12	Arçelik A.Ş.	11.204.569.000
4	13	Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	9.839.301.000
5	23	Polimeks İnşaat Taahhüt ve Sanayi Tic. A.Ş.	8.673.034.589
6	22	Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	6.766.466.000
7	1	Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	6.374.481.000
8	19	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	5.479.865.000
9	29	İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	4.312.741.427
10	18	Enka İnşaat ve Sanayi A.Ş.	3.998.387.000

Fortune 500 Türkiye listesinde bulunan şirketlerin 268'i üretim, 123'ü ticaret, 81'i inşaat sektöründe bulunmaktadır.

Finansal kurumlar ve holding şirketleri hariç en büyük 500 şirketi içeren listeye son sıradan giren şirketin net satış geliri 315,1 milyon TL olmuştur. Listedeki şirketlerin toplam karı yüzde 48,5 artarak 42 milyar 548 milyon TL olmuştur.

2016 yılı ortalama dolar kuru olan 3.02 TL baz alınarak yapılan hesaplama göre, Fortune 500 Türkiye şirketlerinin toplam satışları 307.5 milyon doları bulmaktadır. Bu rakama göre, Fortune 500 Türkiye şirketlerinin tamamı Fortune 500 ABD sıralamasına ikinci sıradan girebilmektedir. ABD listesinin ilk sırasında yer alan Walmart'ın 485.8 milyar dolarlık net satışları göz önüne alındığında, Türkiye'nin en büyük 500 şirketinin net satışlarının toplamının Walmart'ın %63'üne denk geldiği görülmektedir.

Tablo 8. İSO 500 ve Fortune 500 Karşılaştırması

2016 Bilançoları	İSO 500	Fortune 500
Toplam Borçlar (milyon TL)	379.081	644.109
Finansman Giderleri (milyar TL)	29.006	50.317
Özkaynaklar (milyon TL)	233.609	405.155
Borcun Özkaynağa Oranı (%)	16.22	1.59
Dönem Kârı (milyon TL)	37.734	42.548
Özkaynak Kârlılığı (%)	16.20	10.50

2016 yılı verilerine bakıldığında Fortune 500'ün, İSO 500'den 5 milyar TL daha kârlı olduğu görülmektedir.

4. İSO 500 - FORTUNE 500 ve KONYA FİRMALARI

Fortune 500 Türkiye listesinde yer alan Konya firmalarına baktığımız zaman, 2015 yılında listede Konya'dan 9 firma yer alırken, bu sayının 2016 yılında 5'e düştüğü görülmektedir. Geçen sene listenin 371. sırasında yer alan Pakpen , 417. sırasında yer alan Türsa Tarım Ürünleri, 457. sırada yer alan Konya Çimento ve 495. sırada yer alan Akova Süt'ün 2016 yılında listeye giremedikleri görülmektedir.

Konya firmalarının bir önceki yıla göre yüzdelik değişimlerine bakıldığı zaman, en büyük artışı % 71,5 ile Erser Grup'un gerçekleştirdiği görülmektedir. Erser Grup'u %16,4'lük değişim oranı ile Konya Şeker ve %14,4'lük değişim oranı ile Ova Un Fabrikası takip etmektedir. 2016 yılında listede negatif yönde değişim yaşayan tek firma ise %-2,3'lük değişim oranı ile Helvacızade Gıda İlaç Kimya San. ve Tic. A.Ş. olmuştur.

Tablo 9. Fortune 500'de Yer Alan Konya Firmaları (2015-2016)

Konya Sıra		Türkiye Sıra		Kuruluşlar	Net Satış 2016 - (TL)	Net Satış 2015 - (TL)	% Değişim
2016	2015	2016	2015				
1	1	65	70	Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş.	2,516,549,435	2,161,112,451	16,4
2	3	231	349	Erser Grup Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	754,997,081	440,176,703	71,5
3	2	260	247	Adese Alışveriş Merkezleri Tic. A.Ş.	649,314,128	642,891,227	0,9
4	8	448	489	Ova Un Fabrikası A.Ş.	356,135,857	311,108,388	14,4
5	7	480	458	Helvacızade Gıda İlaç Kimya San. ve Tic. A.Ş.	325,841,941	333,818,672	-2,3
	4	-	371	Pakpen Plastik Boru ve Yapı El. San. ve Tic. A.Ş.	-	409,815,898	-
	5	-	417	Tursa Tarım Ürünleri Gıda San. ve Tic. A.Ş.	-	368,217,869	-
	6	-	457	Konya Çimento San. A.Ş.	-	335,336,293	-
	9	-	495	Akova Süt ve Gıda Mamul. San. ve Tic. A.Ş.	-	303,090,108	-

5. KAYNAKÇA

- <http://www.fortuneturkey.com/Fortune500/2016>
- <http://www.bloomberght.com/haberler/haber/2026950-fortune-500-de-turkiye-nin-en-buyugu-tupras-oldu>
- <http://www.haberturk.com/ekonomi/is-yasam/haber/1551156-fortune-500-turkiye-sirketleri-net-satista-abdli-devin-gerisinde-kaldi>
- <http://www.hurriyet.com.tr/fortune-500-turkiyenin-birincisi-tupras-oldu-40507798>